

A1.38.2 Het voltooid deelwoord met hebben/zijn

Het voltooid deelwoord wordt gevormd met 'hebben' of 'zijn' en een werkwoord, zoals 'gewerkt', 'gelopen'.

1. **Formule:** Persoon + hebben/zijn + voltooid deelwoord
2. **Gebruik van 'hebben' en 'zijn':** 'Zijn' bij beweging/verandering, 'hebben' voor andere werkwoorden.

Vorming voltooid deelwoord	Type werkwoord	Voorbeeld
Ge + stam + d	Algemene regel	Ik ben verhuisd Wij hebben gewoond
Ge + stam + t	Werkwoorden met een stam die eindigt op -t, -k, -f, -s, - c, -h, -p	Jij hebt gekookt Zij heeft gewacht
Stam + t/d	Werkwoorden die beginnen met be-, er-, ge-, her- mis-, ont-, ver-	Ik heb gebruikt Het is veranderd

1. Vertaal en kies het juiste antwoord

1. Gisteren _____ ik naar de apotheek geweest, omdat ik verkouden was.
a. bent b. heb c. was d. ben
2. Wij _____ vanochtend op het werk bij de bakkerij gewacht.
a. zijn b. hebben c. heeft d. waren
3. Ik ben te laat, want ik _____ eerst naar het postkantoor gelopen en daarna naar de universiteit gegaan.
a. ben b. heb c. bent d. was
4. We _____ al drie uur in het ziekenhuis gewacht op de dokter.
a. zijn b. hebben c. heb d. waren

1. ben 2. hebben 3. ben 4. hebben

2. Herschrijf de zinnen

1. Ik kook elke dag pasta.

2. Wij wonen nu drie jaar in Nederland.

3. Hij verandert zijn baan.

4. Mijn collega gebruikt de nieuwe printer.

5. Jullie reizen met de trein naar Amsterdam.

6. De kinderen lopen naar school.

3. Vertel om de beurt kort wat je gisteren in de stad hebt gedaan.

Situatie

Je bespreekt met een buur welke diensten je gisteren in de stad hebt gebruikt.

Bespreek

- Waar ben je gisteren geweest? Noem minstens drie plaatsen.
 - Wat heb je daar gedaan? Gebruik voltooid deelwoorden met hebben of zijn en geef korte details (bijvoorbeeld: ik ben naar de apotheek geweest; ik heb een recept opgehaald). Bij welke dienst heb je het langst gewacht en waarom? Wat heb je ondertussen gedaan of gebruikt? (bijvoorbeeld: ik heb mijn telefoon gebruikt, ik heb formulieren ingevuld).
-

Nuttige woorden en uitdrukkingen

- Ik ben naar de apotheek / bakker / het postkantoor geweest.
 - Ik heb in de bibliotheek een boek geleend en teruggebracht.
 - Ik ben naar de sportschool geweest; ik ben daar een uur gebleven.
-

Gebruik in gesprek

- Persoon + hebben + voltooid deelwoord
- Persoon + zijn + voltooid deelwoord